

The Millie Arbesfeld
Midreshet Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Women

WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

*The Historical
Context of
Chanukah and the
Enemy Within*

The shiurim this week are dedicated in memory of Hannah Romerovski, חנה בת מרדכי, whose yaartzeit is the 21st of Kislev

Mrs. CB Neugroschl
כ"א כסלו תשע"א • November 28, 2010

הרע"ו [סדר הברכות וההדלקה וכו' י"ד טעמים]:

ג ברכה שניה שעשה נסים לאכהינו כימים ההם כוסן ו
 הוא ולכאורה הוא לשון כפול וניל דהנה כהכו
 שצריך ליסר כוסן הוא ולא ובוסן הוא ונגילו ונראה
 שהיה כאיזה נסחאית ובוסן הוא ולענין שכן עיקר
 וה"פ דעיקר הנס שנצחו החשטיגאים אח אנטיוכס לא
 היה כיום זה של ב"ה בכסרו אלא כימים רבים
 שכבשים ורק כוסן הוא היה עור נס של פך השמן
 שמצאו וכן כברכת המגילה עיקר הנס כהפיכת לב
 אחשוורש היה מימים רבים מקודם שהרי כעורה אהר
 היתה כיום כ' שג פסח וטאו החחיל לרדוף את המן 10
 אך כיום יג ארר היה נס בפ"ע שאו הרנו היהודים
 כשינאיהם כוכהיכ כיום אשר שכרו אויבי היהודים
 לשלוח בהם ונהפך הוא וגו' וא"כ שני נסים הם
 האחד כימים ההם והשני כוסן הוא ממש וצ"ל כוסן
 בחיריק-וברכה השלישית שהחיינו וצ"ל ג"כ כוסן 15
 הוא בחיריק הלטיך וסגן:

ב כמה מדליקין פרק שני שבת

רבנן בכ"ה בכסלו יזכי דהטובה הכניא
 אינן דלא לכספך ברוך: ודלא להקענה ברוך
 שכשנכנסו יוונים להיכל טבאו *כל השבועים שבהיכל וכישנברה מלכות
 בית השמנאי ונצרום בדק ולא מצאו אלא כך ארר של שכן שהיה
 מנה כההכו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה
 בו גם והדליק כמט שמונה ימים ולשנה אהרה קבעום וקישאום ימים טובים
 בהלל והדאה *111

א ועל הנסים, ועל הפרקן, ועל הגבורות,
 ועל התשועות, ועל המלחמות,
 שעשית לאבותינו, בימים ההם, בזמן הזה:

<p>בימי מרדכי ואסתר בשושן הפירה, בשעמד עליהם המן הרשע, בקש להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, מצער ועד זקן, טף ונשים, ביום אחד, בשלשה עשר לחדש שנים עשר, הוא החדש אדר, ושללם לבז: ואתה ברחמיה הרבים המרת את עצתו, וקלקלת את מהשבתו והשבות לו גמולו בראשו, ותלו אותו ואת בניו על העץ: (ועשית עמהם גם ופלא וגודה לשמך הגדול סלה): ועל כולם וכו'</p>	<p>לחנוכה בימי מתתיהו, בן יוחנן, כהן גדול חשמונאי זבניו, בשעמדה מלכות יון הרשעה על עמך ישראל להשפיתם תורתך, ולהעבירם מחקי רצונך, ואתה ברחמיה הרבים עמדת להם בלעת צרתם, רבת את ריבם, דנת את דינם, נקמת את נקמתם, מסרת גבורים ביד חלשים, זרבים ביד מעטים, וממאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתך, וידך עשית שם גדול וקדוש בעולמך, ולעמך ישראל עשית תשועה גדולה ופרקן כהיום הזה, ואחר כך באו בניך לדביר ביהך, ופגנו את היכלך, וטהרו את מקדשך, וחדליקו גרות, בהצרות קדשך, וקבעו שמונת ימי חנכה אלנו, להודות ולהלל לשמך הגדול: ועל כולם וכו'</p>
---	--

יא אורח שדליקין עליו כיהו וכו'. שם פסוק חסדאי חייב כנר חסדאי ח"ר ירד מריש כי הוה כי רב הוה המהמנה כפרישי נהדי לשטיי נחר דוכיננה חמינה השחח ודלי לא לריכזה דקא מולקי פליי כניהלי: ואם היכה וכו', נבלטת לי סחה כנל לנסיה חיחיני ללולקי הכא הכא ופי' רביט חטיי מדליקין עליו כיהו כיהו וכן עיקר דודלי נכה' כיין דסחה כנל לנסיה לי לא מדליק חיהל השדל וגדולה חצ אמרו למסלה כהאר שיש לה בני פההיס כשחי רובות עזריכה להדליק חשני החמד ופריש כנמרה השדל דניי ההל דומני דחליי כהל ולא חלטי כהל וחברי כי היכי דכחלי סחחם לא חלטי כהלי סחחא נתי לא להליק ע"כ כנמרה ש:

יא אורח שדליקין עליו כיהו אינו צריך להדליק עליו בטקום שנחארח בו. אין לו בית להדליק עליו בו צריך להדליק בטקום שנחארח בו. [נ] וטשחקה קנהן בשטן. ואם היה לו בית בכני עצמו אע"פ שדליקין עליו כיהו צריך להדליק בבית שהוא בו גיפני העוכרין: יב' יטעות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד טאר וצריך אדם להורה בה כדי להודיע הנס ולהסיף בשבח האל והודיה לו על הנסים שעשה לנו. אפילו אין לו טה יאכל אלא טן הצדקה שואל או טובר ככהו ולוקח שטן וגרות וטדליק: יג' ירי שאין לו אלא פרוטה אחת ולפניו קידוש היום והדלקת נר חנוכה טקדים לקנות שטן להדליק נר חנוכה על היין לקידוש היום הואיל ושניהם סופרים כוטיב להקדים נר חנוכה שיש בו זכרון הנס: יד' היה לפניו נר ביתו ונר חנוכה או נר התורה ניהנה לעשות שלום כעולם שנאמר דרכיה דרכי נגים וכל נתיבותיה שלום:

יד מצות חסדאי וכו'. שם (דף כ"ג) אמר רב הונא רבניל כנר חסדאי חייב כנר חסדאי ח"ר לו בניס ח"מ: ומ"ש רביט חטיי חייב לו טה יאכל וכו'. נראה שלמדו מה שנהבאל ש' ו' מהלכות מאן ומנה שאחילו עני שניכרל לא יסחחו מד' נובח והטעם מהם פרישטי ניכא וכ"ש נ"ח דעדיף מקדוש היום כמו שכתב כנחך:

יד מצות חסדאי וכו'. שם (דף כ"ג) אמר רב הונא רבניל כנר חסדאי חייב כנר חסדאי ח"ר לו בניס ח"מ: ומ"ש רביט חטיי חייב לו טה יאכל וכו'. נראה שלמדו מה שנהבאל ש' ו' מהלכות מאן ומנה שאחילו עני שניכרל לא יסחחו מד' נובח והטעם מהם פרישטי ניכא וכ"ש נ"ח דעדיף מקדוש היום כמו שכתב כנחך:

תם ונשלם חהלה לאל עולם:

א טור סי' תרפ"א: ב טור סי' תרפ"א: ג טור סי' תרפ"א:

ננער ספר שלישי והוא ספר זמנים הלכותיו עיטר ופרקיו שבעה וחשישים.

הלכות שבת שלשים פיקים: הלכות עירובין סמנה פיקים: הלכות שביתת עשור שלשה פיקים: הלכות שכיתת יום טוב שלשה פיקים: הלכות הרינו ומצה שכנה פיקים: הלכות שופר וסוכה ולולב שכנה פיקים: הלכות שקלים ארבעה פיקים:

לשנה אחרת קבעום ועשאום ימים טובים בהלל והודאה

The next year they established these days as holidays...

Shabbos 21b

Why the next year? At the time that Chanukah occurred it was thought that the miraculous Light was perhaps a one-time event, not a spiritual Light that would recur annually. But the next year the sages of the generation detected with ruach hakodesh that the same Light recurred in worlds above and in our world...and they then understood that it had been established for eternity...

Bnai Yisas'char¹

מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודש אלה הם מועדי The mo'adim of the Lord, which you shall proclaim as holy gatherings, these are My mo'adim...

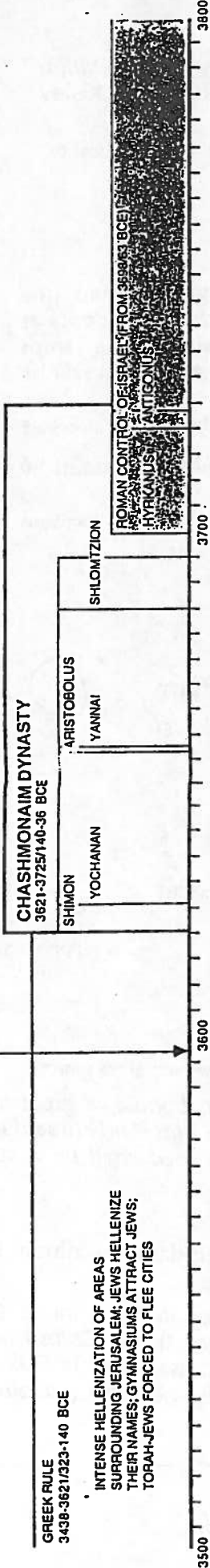
Vayikrah 23:2

The mo'adim...this refers to Pesach, Shavuot and Succos, These are My mo'adim....refers to Rosh Hashana, Chanukah, and Purim.

All the mo'adim will be abolished except Chanukah and Purim.

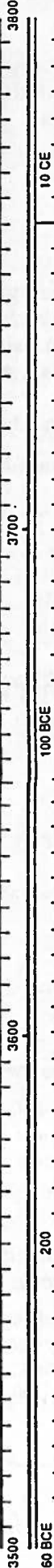
**TIMELINE TWO:
CHASHMONAIM DYNASTY
INTERECINE CONFLICT**

MIRACLE OF CHANUKAH
3597/165 BCE:
TEMPLE REDEDICATED AND SERVICE
RESUMES; SYRIANS AND MISYAVNIM
CONTROL REST OF ISRAEL

GREEK RULE
3438-3621/323-140 BCE

INTENSE HELLENIZATION OF AREAS
SURROUNDING JERUSALEM; JEWS HELLENIZE
THEIR NAMES; GYMNASIUMS ATTRACT JEWS;
TORAH-JEWS FORCED TO FLEE CITIES

MISYAVNIM WAR AGAINST TORAH-JEWRY
TO GAIN POLITICAL AND CULTURAL CONTROL
MISYAVNIM TRY TO INTENSIFY PROCESS OF
COMPLETE HELLENIZATION

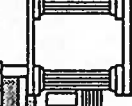
TZADOKIM BREAK AWAY AND
DENY THE ORAL LAW AND
THE AUTHORITY OF THE
SAGES, GIVING FREE REIGN
TO PERMISSIVENESS AND
PERSONAL 'INTERPRETA-
TION'

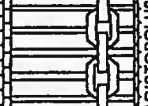
TZADOKIM MAINTAIN A CONTINUOUS BATTLE
AGAINST TORAH LOYALISTS, YUCHANAN JOINS THEM

INTENSE GREEK
SETTLEMENT

PTOLEMY II
ORDERS THE
SEPTUAGINT

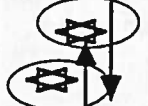

KING'S
DECREE
ANTIOCHUS IV
FORBIDS TORAH
OBSERVANCE

JASON TRIES TO
HELLENIZE
JERUSALEM

ARISTOBOLUS
IMPRISONS
FAMILY

THOUSANDS OF
TORAH JEWS ARE
MASSACRED IN A
ONE-YEAR PURGE

YANNAI AND
TORAH MURDER

CIVIL WAR:
HYRKANUS vs.
ARISTOBOLUS

POMPILY CALLED INTO
TEND DISPUTE BETWEEN
CHASHMONAIM BROTHERS
AND APPOINTS HYRKANUS
AS KING; FURTHER REBEL-
LION LEADS TO THE CAPTURE
OF JERUSALEM; GABINIUS
DIVIDES ISRAEL INTO FIVE
PROVINCES; LOSS OF
JEWISH POLITICAL INDE-
PENDENCE

HERODY JUDERS
CHASHMONAIM

What is referred to by *Your thoughts are very deep* (Tehillim 92:6)? God compensated that twenty-fifth day of Kislev with the Chanukah of the Chashmona'im.

(A)

P'sikta Rabosi 6:3

"Aharon, you are destined for greater than [the *Chanukas haMishkan*], for the *korbonos* last only as long as there is a *Bais haMikdash*. But the lamps will always be lit on the menorah..and will never be undone."

(B)

Midrash Tanchuma Beha'aloscha 5

This refers to the lamps of Chanukah instituted by the Chashmona'im.

Ramban²

והארץ היתה תוהו ובוהו וחשך על פני תהום

(C)

And the land was desolate and void, and darkness upon the face of the deep... (B'reishis 1:2)

*desolate... this is Golus Bavel,
void... this is Golus Madai,
darkness... this is Golus Yavan (Greece),
the deep... this is Golus Edom.*

B'reishis Rabbah 2:5

והנה אימה חשיכה גדולה נופלת עליו
ויאמר לאברם ידע תדע כי גר יהיה
זרעך בארץ לא להם
רמז לצרות וחשך של גליות

בראשית טו: יב - יג רש"י שם

...and behold, a great and awesome darkness fell upon him. And He said to Avram: Know clearly that your seed shall be a stranger in a land not their own...

B'reishis 15:12-13

Rashi: darkness alludes to the pain and darkness of *golus*.

*fell upon him... this is Golus Bavel,
great... this is Golus Madai,
darkness... this is Golus Yavan,
awesome... this is Golus Edom.*

B'reishis Rabbah 44:17

מתני' (א) אין בין ספרים לתפלין ומוזות *אלא שהספרים נכתבין בכל לשון יתפלין ומוזות אינן נכתבות אלא אשורית רשב"ג אומר 'אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יוונית :
Megilah 8b⁷

(A)

והאמר רבי בא"י לשון סורסי למה אלא אי לשון הקודש אי לשון יוונית ואמר *רב יוסף בבבל לשון ארמי למה אלא או לשון הקודש או לשון פרסי לשון יוונית לחדד והכמת יוונית לחדד והכמת יוונית מי אסירא *והאמר רב יהודה אמר שמואל משום

(B)

Solah 49b

אהבה. הלכות תפילין פ"א

(C)

י"ט אין כותבין תפילין ומוזות אלא ככתב אשורית. והתירו בספרים לכתוב אף ביוני בלבה. וכבר נשקע יוני מן העולם ונשתבש ואבד לפיכך אין כותבין היום (ע) שלשתן אלא אשורית. וצריך להודיר *ככתובתן כדי שלא תרסק אות באות שכל אות שאין העור מקיף לה בארבע רוחותיה (ע) פסול. וכל אות שאין התינוק שאינו לא הכם ולא סכל יכול לקרותה פסול. לפיכך צריך להודיר (ע) בצורת האותיות שלא תרסה יהודי לואי

Because it has a shine around it one should not push it aside...it has an aspect of the kedusha of emunah, and one is not allowed to treat it with contempt; therefore one must give it a share at the side of the holiness of emunah.

Zohar Shmos 203b

(D)

יפת אלוקים ליפת וישכון באהלי שם...

May God expand (yaft) Yefes, and dwell in the tents of Shem...

B'reishis 9:27

Rabbi Chiyah bar Abba said: It says yaft, meaning the yafyuso (the beauty) of Yefes, will dwell in the tents of Shem. (the beauty of Yefes is the Greek language— Rashi)

Megilah 9b

איך אבדו א"ר יוחנן הלכה ברשב"ג וא"ר (ע) יוחנן מ"ט דרשב"ג אמר קרא *יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם דבריו של יפת יהיו באהלי שם ואימא נמר ומנוג *איך חייא בר אבא היינו מעמא דכתיב יפת אלהים ליפת פיורתו של יפת יהא באהלי שם:

(E)

וְהָיָה יוֹסֵף יָפֵה דָמָר וְיָפֵה מְרֹאֵה

And Yosef was beautiful of form and beautiful of appearance.

(A)

B'reishis 39:6

Whoever saw Yosef found his heart in love...

Zohar Shmos 74a

Yosef would act as a youth, pat his eyes, turn on his heel, fix his hair...

B'reishis Rabbah 84:7

Golus Yavan was required to rectify the sale of Yosef.

Megaleh Amukos Vayeshev²

(B)

1 Macc.

⁴¹Then the king issued a decree throughout his kingdom that they should all become one people and abandon their own laws and religions. ⁴²And all the pagan nations accepted the royal command. ⁴³And many in Israel agreed to this form of worship, sacrificing to idols and profaning the Sabbath. ⁴⁴The king also sent written word by messengers to Jerusalem and to the cities of Judah that they should follow customs foreign to the country, ⁴⁵and that they should stop the burnt-offerings, sacrifices, and drink-offerings in the Temple. ⁴⁶Sabbaths and festivals were to be profaned. The Temple and its priests were to be polluted. ⁴⁷Altars, sacred groves, and shrines for idols were to be established; swine and other unclean animals were to be offered in sacrifice. ⁴⁸They must leave their sons

(C)

uncircumcised, and defile themselves in every way unclean and abominable. ⁴⁹So that they might forget the Law and change all of their religious ordinances. ⁵⁰Whoever would not obey the order of the king was to die. ⁵¹Such was the decree which the king issued for the whole of his kingdom. He appointed officials over all the people, and he commanded the towns of Judea, every one of them, to offer sacrifice. ⁵²Many of the people, who were willing to forsake the Law, joined them and did evil in the land. ⁵³Their wicked conduct caused Israel to hide in places of refuge. ⁵⁴On the twenty-fifth day of Kislev in the year 146, he erected a dreadful desecration upon the altar, and in the surrounding cities of Judah they erected altars. ⁵⁵They offered incense at the doors of the houses and in the streets. ⁵⁶The Scrolls of the Law which they found, they tore to shreds and they burnt. ⁵⁷Anyone discovered in possession of a Book of the Covenant, or fulfilling the Law, was put to death by the king's sentence.

(D)

A

- 536-332 B.C.E. — The Persian Period
- 332-167 B.C.E. — The Hellenistic Period
- ★ 167-141 B.C.E. — The Hasmonean Uprising
- 141- 63 B.C.E. — The Hasmonean State
- 63 B.C.E.-70 C.E. — Roman Rule (in varying stages and forms)

JUDEA UNDER PTOLEMIES AND SELEUCIDS
(all dates are B.C.E.)

- 332 Alexander the Great conquers Palestine
- 323 Alexander's death and division of empire
- 301 Ptolemaic rule over Palestine established
- 242 Joseph ben Tobiah appointed tax collector
- 201 Seleucid conquest of Palestine
- ca. 200 Simeon the Just
- 198 Seleucid control firmly established

167 - 141 = Hasmonean Uprising

B *Ptolemy Philadelphus Requests the Targum Shiv'im*

"King Ptolemy to Eleazar the high priest, sendeth greeting. There are many Jews who now dwell in my kingdom, whom the Persians, when they were in power, carried captives. These were honored by my father; some of them he placed in the army, and gave them greater pay than ordinary; to others of them, when they came with him into Egypt, he committed his garrisons, and the guarding of them, that they might be a terror to the Egyptians. And when I had taken the government, I treated all men with humanity, and especially those that are thy fellow citizens, of whom I have set free above a hundred thousand that were slaves, and paid the price of their redemption to their masters out of my own revenues; and those that are of a fit age, I have admitted into them number of my soldiers. And for such as are capable of being faithful to me, and proper for my court, I have put them in such a post, as thinking this [kindness done to them] to be a very great and an acceptable gift, which I devote to God for his providence over me. And as I am desirous to do what will be grateful to these, and to all the other Jews in the habitable earth, I have determined to procure an interpretation of your law, and to have it translated out of Hebrew into Greek, and to be deposited in my library. Thou wilt therefore do well to choose out and send to me men of a good character, who are now elders in age, and six in number out of every tribe. These, by their age, must be skillful in the laws, and of abilities to make an accurate interpretation of them; and when this shall be finished, I shall think that I have done a work glorious to myself. And I have sent to thee Andreas, the captain of my guard, and Aristeus, men whom I have in very great esteem; by whom I have sent those first-fruits which I have dedicated to the temple, and to the sacrifices, and to other uses, to the value of a hundred talents. And if thou wilt send to us, to let us know what thou wouldst have further, thou wilt do a thing acceptable to me."

{Josephus, *Antiquities of the Jews*, XII}

⑦

Alexander the Great meets the Kohen Gadol in Jerusalem

Now Alexander, when he had taken Gaza, made haste to go up to Jerusalem; and Jaddua the high priest, when he heard that, was in an agony, and under terror, as not knowing how he should meet the Macedonians, since the king was displeased at his foregoing disobedience. He therefore ordained that the people should make supplications, and should join with him in offering sacrifice to God, whom he besought to protect that nation, and to deliver them from the perils that were coming upon them; whereupon God warned him in a dream, which came upon him after he had offered sacrifice, that he should take courage, and adorn the city, and open the gates; that the rest should appear in white garments, but that he and the priests should meet the king in the habits proper to their order, without the dread of any ill consequences, which the providence of God would prevent. Upon which, when he rose from his sleep, he greatly rejoiced, and declared to all the warning he had received from God. According to which dream he acted entirely, and so waited for the coming of the king.

And when he understood that he was not far from the city, he went out in procession, with the priests and the multitude of the citizens. The procession was venerable, and the manner of it different from that of other nations. It reached to a place called Sapha, which name, translated into Greek, signifies a prospect, for you have thence a prospect both of Jerusalem and of the temple. And when the Phoenicians and the Chaldeans that followed him thought they should have liberty to plunder the city, and torment the high priest to death, which the king's displeasure fairly promised them, the very reverse of it happened; for Alexander, when he saw the multitude at a distance, in white garments, while the priests stood clothed with fine linen, and the high priest in purple and scarlet clothing, with his mitre on his head, having the golden plate whereon the name of God was engraved, he approached by himself, and adored that name, and first saluted the high priest. The Jews also did all together, with one voice, salute Alexander, and encompass him about; whereupon the kings of Syria and the rest were surprised at what Alexander had done, and supposed him disordered in his mind. However, Parmenio alone went up to him, and asked him how it came to pass that, when all others adored him, he should adore the high priest of the Jews? To whom he replied, "I did not adore him, but that God who hath honored him with his high priesthood; for I saw this very person in a dream, in this very habit, when I was at Dios in Macedonia, who, when I was considering with myself how I might obtain the dominion of Asia, exhorted me to make no delay, but boldly to pass over the sea thither, for that he would conduct my army, and would give me the dominion over the Persians; whence it is that, having seen no other in that habit, and now seeing this person in it, and remembering that vision, and the exhortation which I had in my dream, I believe that I bring this army under the Divine conduct, and shall therewith conquer Darius, and destroy the power of the Persians, and that all things will succeed according to what is in my own mind."

From a letter to his army general:

Since the Jews, upon our first entrance on their country, demonstrated their friendship towards us; and when we came to their city [ירושלים], received us in a splendid manner, and came to meet us with their senate, and gave abundance of provisions to our soldiers, and to the elephants, and joined with us in ejecting the garrison of the Egyptians that were in the citadel, we have thought fit to reward them... and to bring those that have been scattered abroad back to the city... on account of their piety towards G-d [I will give them money to help pay for their sacrifices in the Temple]. I would also have the work about the Temple finished... [and will not charge them taxes for any materials for this] in order to render the Temple more glorious; and let all of that nation live according to the laws of their own country; and let the senate [Gerousia] and the priests [כהנים], and the scribes of the Temple [סופרים], and the sacred singers [לויים], be discharged from poll-money and the crown-tax, and other taxes also; and that the city may the sooner recover its inhabitants, I grant a discharge from taxes for three years to its present inhabitants... and all those citizens that have been carried away, and are become slaves, we grant them and their children their freedom...

Decree issued by Antiochus throughout the kingdom:

It shall be lawful for no foreigner to come within the limits of the Temple round about; which thing is forbidden also to the Jews, unless to those who, according to their own custom, have purified themselves. Nor let any flesh... be brought into the city.. of any animal which is forbidden for the Jews to eat. Nor let their skins be brought into it; nor let any such animal be bred up in the city. Let them only be permitted to use the sacrifices derived from their forefathers... And he that transgresses any of these orders, let him pay to the priests three thousand drachmae of silver.

[Source: Josephus, Antiquities of the Jews, XII:III]

β I Maccabees

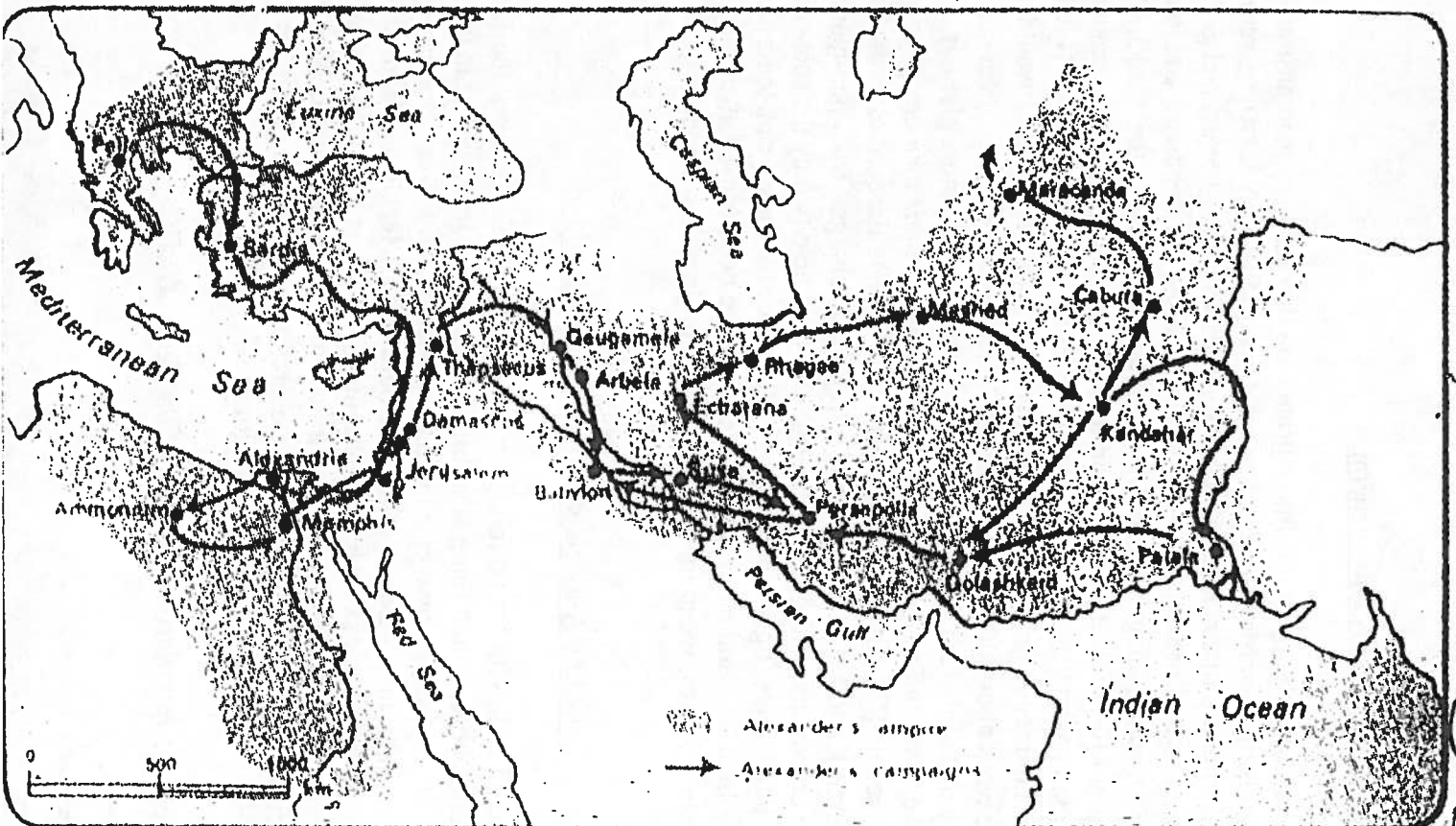
1 Then the king issued a decree throughout his kingdom that they should all become one people and abandon their own laws and religions. 42 And all the pagan nations accepted the royal command. 43 And many in Israel agreed to this form of worship, sacrificing to idols and profaning the Sabbath. 44 The king also sent written word by messengers to Jerusalem and to the cities of Judah that they should follow customs foreign to the country, 45 and that they should stop the burnt-offerings, sacrifices, and drink-offerings in the Temple. 46 Sabbaths and festivals were to be profaned. The Temple and its priests were to be polluted. 47 Altars, sacred groves, and shrines for idols were to be established; swine and other unclean animals were to be offered in sacrifice. 48 They must leave their sons uncircumcised, and defile themselves in every way unclean and abominable. 49 So that they might forget the Law and change all of their religious ordinances. 50 Whoever would not obey the order of the king was to die. 51 Such was the decree which the king issued for the whole of his kingdom. He appointed officials over all the people, and he commanded the towns of Judea, every one of them, to offer sacrifice. 52 Many of the people, who were willing to forsake the Law, joined them and did evil in the land. 53 Their wicked conduct caused Israel to hide in places of refuge. 54 On the twenty-fifth day of Kislev in the year 146, he erected a dreadful desecration upon the altar, and in the surrounding cities of Judah they erected altars. 55 They offered incense at the doors of the houses and in the streets. 56 The Scrolls of the Law which they found, they tore to shreds and they burnt. 57 Anyone discovered in possession of a Book of the Covenant, or fulfilling the Law, was put to death by the king's sentence.

I Maccabees

¹¹In those days there arose out of Israel a group of lawless men, who misled many of their people. "Let us enter into a treaty with the pagans around us," they proposed, "for ever since we separated ourselves from them, many misfortunes have come upon us." ¹²The people considered this a good plan, and some of them were eager to carry it out. ¹³They went to the king, and he gave them the authority to introduce the customs of the pagans. ¹⁴They built a stadium in Jerusalem, in the pagan style. ¹⁵They removed the marks of their circumcision, and rejected the Holy Covenant. They intermarried with the pagans, and turned to evil ways.

The Empire of Alexander the Great (4th cent. B.C.E.)

A

Maccabean Reaction to the decrees of Antiochus Epiphanes

NOW at this time there was one whose name was Mattathias, who dwelt at Modin, the son of John, the son of Simeon, the son of Asamoneus, a priest of the order of Joarib, and a citizen of Jerusalem. He had five sons; John, who was called Gaddis, and Simon, who was called Matthes, and Judas, who was called Maccabeus, (19) and Eleazar, who was called Auran, and Jonathan, who was called Apphus. Now this Mattathias lamented to his children the sad state of their affairs, and the ravage made in the city, and the plundering of the temple, and the calamities the multitude were under; and he told them that it was better for them to die for the laws of their country, than to live so ingloriously as they then did.

But when those that were appointed by the king were come to Modin, that they might compel the Jews to do what they were commanded, and to enjoin those that were there to offer sacrifice, as the king had commanded, they desired that Mattathias, a person of the greatest character among them, both on other accounts, and particularly on account of such a numerous and so deserving a family of children, would begin the sacrifice, because his fellow citizens would follow his example, and because such a procedure would make him honored by the king. But Mattathias said he would not do it; and that if all the other nations would obey the commands of Antiochus, either out of fear, or to please him, yet would not he nor his sons leave the religious worship of their country. But as soon as he had ended his speech, there came one of the Jews into the midst of them, and sacrificed, as Antiochus had commanded. At which Mattathias had great indignation, and ran upon him violently, with his sons, who had swords with them, and slew both the man himself that sacrificed, and Apelles the king's general, who compelled them to sacrifice, with a few of his soldiers. He also overthrew the idol altar, and cried out, "If," said he, "any one be zealous for the laws of his country, and for the worship of God, let him follow me."

[Josephus, Antiquities of the Jews, XII]

B

מגיד משנה

זמנים. הלכות חנוכה פ"ד

מגיד משנה

יג הרי שאין לו וכו'. שם נ"ח וקודם היום ל"ח עדיף משום פרסומי ניסא. וכמו כה"ג
 חס הוזה להדליק ל"ה וכו' שכן מהחלה מדליק של חנוכה ואח"כ של שנת פולס
 הדליק של שנת חלה כנר קנל! שכן עליו ונאמר להדליק של חנוכה. וכבר הביט פלו
 הרמב"ן והרשב"א ז"ל ואמרו שאין הדלקת הנר קבלה האוכרת והביטול לחיות לזה ולדרכה
 מדליק של שנת חלה דמדרי ועדיף שני
 משום דהא נר ניהו. ולא תלמי כדברי רבינו
 קבלה לומר כה"ג וכו' ולא לא חוססה כה"ג
 ס"א מהלכות יוה"כ. ומה רבינו הוהיל ושייב
 מד"ס הכונה שהקדוש אפי"ס שאם מן המזבח
 אפשר בלא יין נחטור בפרק ל"ח מהל' שנת
 וכן נחת פסם זה קתה פקדשים ז"ל:

יג הרי שאין לו וכו'. שם נ"ח וקודם היום ל"ח עדיף משום פרסומי ניסא. וכמו כה"ג
 חס הוזה להדליק ל"ה וכו' שכן מהחלה מדליק של חנוכה ואח"כ של שנת פולס
 הדליק של שנת חלה כנר קנל! שכן עליו ונאמר להדליק של חנוכה. וכבר הביט פלו
 הרמב"ן והרשב"א ז"ל ואמרו שאין הדלקת הנר קבלה האוכרת והביטול לחיות לזה ולדרכה
 מדליק של שנת חלה דמדרי ועדיף שני
 משום דהא נר ניהו. ולא תלמי כדברי רבינו
 קבלה לומר כה"ג וכו' ולא לא חוססה כה"ג
 ס"א מהלכות יוה"כ. ומה רבינו הוהיל ושייב
 מד"ס הכונה שהקדוש אפי"ס שאם מן המזבח
 אפשר בלא יין נחטור בפרק ל"ח מהל' שנת
 וכן נחת פסם זה קתה פקדשים ז"ל:

יג הרי שאין לו וכו'. שם נ"ח וקודם היום ל"ח עדיף משום פרסומי ניסא. וכמו כה"ג
 חס הוזה להדליק ל"ה וכו' שכן מהחלה מדליק של חנוכה ואח"כ של שנת פולס
 הדליק של שנת חלה כנר קנל! שכן עליו ונאמר להדליק של חנוכה. וכבר הביט פלו
 הרמב"ן והרשב"א ז"ל ואמרו שאין הדלקת הנר קבלה האוכרת והביטול לחיות לזה ולדרכה
 מדליק של שנת חלה דמדרי ועדיף שני
 משום דהא נר ניהו. ולא תלמי כדברי רבינו
 קבלה לומר כה"ג וכו' ולא לא חוססה כה"ג
 ס"א מהלכות יוה"כ. ומה רבינו הוהיל ושייב
 מד"ס הכונה שהקדוש אפי"ס שאם מן המזבח
 אפשר בלא יין נחטור בפרק ל"ח מהל' שנת
 וכן נחת פסם זה קתה פקדשים ז"ל:

ביתו וקדוש היום נר ביתו קודם משום שלום ביתו שדורי השם נמצח לעשות שלום בין איש לאשתו. גדול השלום שכל
 התורה ניתנה לעשות שלום כעולם שנאמר דרכיה דרכי נעים וכל נתיבותיה שלום:

א טור ס' חנוכה פ"ד ס"ג: ב טור ס' חנוכה פ"ד ס"ג: ג טור ס' חנוכה פ"ד ס"ג:

נבמר ספר שלישי והוא ספר זמנים הלכותיו עשר ופרקיו שבעה ותשעים.

הלכות שבת שלשים פרקים: הלכות עירובין סמנה פרקים: הלכות שביית עשור שלשה פרקים: הלכות שביתת יום טוב
 סמנה פרקים: הלכות חמין ומצה סמנה פרקים: הלכות שופר וסוכה ולולב סמנה פרקים: הלכות שקלים ארבעה פרקים:
 הלכות פסח סמנה פרקים: הלכות חנוכה פ"ד ס"ג: הלכות חנוכה ארבעה פרקים:

11